

מורה חדש (אוי קלט)
תקון יומי בלתי מסלגתי בשפה ההוגרית.
העורך: ד"ר א. מרמון האחרון: דוד שן
המורה: מורה חדש בע"מ, ת"א, רח' הנגב 11.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Ben Gurion üzenete Edennek a Függetlenség Napján:

Hàboru nélkül nem lehet megváltoztatni Izràel hatàrait

Hatvanezren nézték végig a ramat-gani stadionban az izráeli hadsereg impozáns felvonulását

Tel Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától.) — Impozáns kül-sőségek között, 60 ezere besüült tömeg meg-megújuló tapsviharainak közepette folyt le tegnap délután a függetlenségi nap ünnepségeinek központi eseménye, a hadsereg nagy bemutatója és parádéja a ramat-gani stadionban. Pontosan 4 óra 20 perckor szólt meg a katonai szemlélt vezénylő alezre-des parancsszava és a hatalmas stadionnak nyílt mezőből futó festői háttérben megjelentek a különböző katonai formációk pompásan lépkedő egységei és óramű pontosságú rendszerességgel fejlődtek fel a központi tribün előtt. Pontosan 4 óra 30 perckor hangzott fel a bemondó jelentése: „A hadsereg üdvözli Izràel államának elnökét.” Kék-fehér motorkerékpáron katonai rendőrök hajtottak be a pályára, utána még négy kerékpár majd négy gyönyörű fehér lovon rendőrök következtek, utánuk pedig begördült a stadion futópályájára az ál-

lamelnök hatalmas nyitott kocsija. Jicchák Ben Cvi mellett hitese, Rachel Janait ült. Az autó mögött négy-négy lovasrendőr haladt, a menetet pedig motorkerékpáros katonai rendőrök zárták le. A közönség felállva és lelkes tapsal köszöntötte az állam elnökét és feleségét, akik mosolygva integettek az ünneplő közönség felé. Amikor az államelnök elfoglalta helyét Mose Sárét és Ben Gurion között a díszpályában, a vigyázóállásba merevedett egységek tisztelgése és a Hatikva hangjai mellett felvonták a zászlórúdra a nemzeti lobogót. Ezután következett a hadsereg zászlója átadásának szertartása. A hadsereg zászlaját minden évben más fegyvernem őrzi és a zászló átadása mindig a függetlenségi napon történik. Izràel fennállásának nyolcadik évében a haditengerészet részesül abban a megtiszteltetésben, hogy a hadsereg zászlaját őrizze.

nak kárunkra megváltozni véres életre-halálra menő háború nélkül, s nem hiszem, hogy az angol népek óhaja volna angol hadsereget küldeni ide egy ilyen háborúba. S ha néhány ázsiai és afrikai népet Bandungban megtévesztettek az arab népek diktatóriái és elnyomói, nem hiszem, hogy ne tudnók őket felvilágosítani, hogy ezen diktátoroknak semilyen erkölcsi és formai joga nincs arra, hogy az UNO-határozatokra támaszkodjanak, amelyeket saját kezükkel próbáltak semmivé tenni. E határozatok nem léteznek többé és nem is fognak feltámadni, mint ahogyan Ázsia és Afrika népei nem fogják feltámasztani fiaink és lányainak ezreit, akik elvesztették fiatal életüket az arab uralkodók bűnös támadása miatt — amit az UNO nem tudott megakadályozni.

— Mondjuk meg nyíltan, és egyszerűen az igazat összes barátainknak (és én hiszem, hogy Anglia, Amerika és Franciaország — de nemcsak ők — a mi barátaink), hogy pionirok nemzedékei nem azért verejtéktek őszi hazánk feltámasztásán és fiaink és lányaink legjobbjai nem azért vezettek el függetlenségünkön, hogy csatlósállammá váljunk. Akárcsak mások, mi is rá vagyunk utalva szövetségekre. Am ezek csak két egyenlő fél közötti szerződések lehetnek. Minden tisztelünk az UNO-t, ám, amíg Ezsásjás próféta jóvendőlése nem megy teljesülésbe: „...és nép nem fog népre kardot emelni...” és amíg szomszédaink pusztulásunkra törnek, a magunk erejére kell, hogy alapozzuk biztonságunkat. Nincs nálunk békeszeretőbb és az UNO iránt lojálisabb nép. Am a Biztonsági Tanács nyilvánvaló részrehajlással jár el. Területünkön gyilkosságok és szabotázások, rablás és határsértések mindnaposak és ezeknek véget kell vetnünk akkor is, ha mások

Sprinzák átvette a „Szabadság harangját”

Jeruzsálem (—) Jeruzsálemben tegnap Jozsef Sprinzák, a Kneszet elnöke átvette az amerikai szabadságharang másolatát, amelyet Philadelphia városa küldött ajándékba Jeruzsálemnek. A harangot az amerikai-izráeli barátsági liga nevében Williams michigani kormányzó, W. Philips, Phi-

adelphia kiküldötte, D. H. Tipps püspök, Herman Wouk író és H. S. Comedger történész adták át Sprinzák ház elnöknek. Köszönését kifejezve, Sprinzák rámutatott arra, hogy a philadelphiai szabadságharang és a new-yorki szabadságszobor az a két szimbólum, amely dicsőséget és becsületet szerzett Amerika népének. Izràel népe hálás annak a harangnak a másolatáért, amelynek hangja 1766 július 4-én meghirdette Amerika függetlenségét.

W. Philips, aki a harang kulcsát átadta Jozsef Sprinzáknak, elmondotta, hogy a harangot 1750-ben öntötték Angliában és az 85 éven keresztül volt használatban, amikor is 1835 július 4-én, a függetlenségi napon meg-hasadt.

Williams michigani kormányzó rövid beszédet tartott, majd átadta Sprinzák ház elnöknek Harry Truman volt amerikai elnök személyes üdvözlőlevelét.

— És ne mondják nekünk, ki vagyunk mi és miféle erővel rendelkezünk. A nagyvilágban csekély a mi erőnk, de itt, Izràelben, mi vagyunk az uralkodó és döntő hatalom. Polgáraink életbiztonsága, határaink teljessége a mi ügyünk, ami fölött minden erőnkkel öröközni fogunk.

Truman arab-izráeli békejavaslatot tett

Nem jelölteti magát 1956-ban

Chicago, (UP). Truman volt amerikai elnök, akit egy sajtófogadáson megkérdeztek az arab-izráeli viszály felől véleményéről a következőket mondotta az újságíróknak: „Tervem van a közelkeleti helyzet megjavítására. Már közöltem ezt a tervet a két fél megbízottjaival. Ez az elgondolás az érdekeit államok természeténél kinccseinek kihasználására vonatkozik mindkét fél javára és életfeltételeinek megjavítására.”

Truman elárulta, hogy más világproblémák megoldására is megfogalmazott bizonyos terveket. Végül Truman kijelentette, hogy nem jelölteti magát az 1956-os elnöki választásokon, de támogatni fogja Stevensont, a demokrata párt elnökjelöltjét.

Fordulat az amerikai politikában:

Washington hajlandó Csang Kai Sek nélkül is tárgyalni Kinával

Miről levelez Eisenhower Zsukov marsallal?

Washington (UP). Eisenhower elnök a tegnapi sajtófogadáson hozzátette a kérdésekre válaszul, hogy megerősítette azokat a híreket, hogy levelezik Zsukov marsall szovjet hadügyminiszterrel. „Természetes dolog, ha két régi barát mindent elkövet, hogy legalább egy lépéssel előbbrevigye a béke ügyét — mondotta az elnök, de nem volt hajlandó ismertetni a levelek tartalmát, mert ez „a személyes bizalom kérdése.”

Az a körülmény, hogy Kína elfogadja az amerikai javaslatot a formozai fegyverszüneti megbeszélések kérdésében, próbákörre lesz a kommunista Kína jószándékának — mondotta egy további kérdésre válaszul az Eisenhower és hozzátette, hogy a megbeszélések általános témakörre is kiterjedhetnek, így a világéke problémájára, valamint a kommunista Kínában fogvatartott 11 amerikai pilóta szabadlábrahelyezésének kérdésére.

még nem döntött afelől, milyen álláspontot foglal el, ha létrejön a fegyverszüneti egyezmény Formozá kérdésében. A folyamatba teendő lépéseket kizárólag az Egyesült Államok kezdeményezhetik és nem is kérte egyetlen állam közvetítését sem, közte a kommunista Kína között. A szöveg nem akart válaszolni arra a kérdésre, hogyan befolyásolják majd a tárgyalások a formozai kor many érdekeit, a kínai szárazföldön.

Az osztrák békeszerződésel kapcsolatban Eisenhower kijelentette, hogy most még nem látja szükségességnek a tárgyalásoknak a legmagasabb fórumokon való folytatását és a „négy nagy” találkozásáról csak akkor lehetne szó, ha a négy külügyminiszter bécsi megbeszélésén új fejlemények merülnek fel.

Washington (UP). Foster Dulles tegnap ismételtén kijelentette, hogy az Egyesült Államok hajlandó tárgyalni a népi Kinával a távolkeleti feszültség enyhítéséről, beleértve Formozá jövőjét is. Dulles hangsúlyozta, hogy nem hajlandó Kinával Formozá jövőjéről a nemzetiek jelenléte nélkül tárgyalni, hozzájárul azonban ahhoz, hogy a fegyverszünetre vonatkozó tárgyalásokat csak a kommunista Kinával folytassa.

London, (AFP). Az alsóházban tegnap McMillan angol külügyminiszter kijelentette, a formozai kérdésben a kormány állandó kapcsolatot tart fenn a szembenálló felekkel. — Shinwell volt hadügyminiszter megjegyezte, hogy Dulles nyilatkozata valószínűleg változást idéz elő a helyzetben, mire a külügyminiszter a következőket mondotta: Az angol kormány számára az a legfontosabb, hogy mindkét féllel kapcsolatban tartson fenn.

Nem tudják... Washington, (UP). Az amerikai külügyminisztérium szóvivője tegnap kijelentette, hogy az Egyesült Államok nem akarja rendezni a formozai kérdést azon vonakodása miatt, hogy Csang Kai Sek nélkül folytasson tárgyalásokat.

Anglia érdeklődik London, (AFP). Az alsóházban tegnap McMillan angol külügyminiszter kijelentette, a formozai kérdésben a kormány állandó kapcsolatot tart fenn a szembenálló felekkel. — Shinwell volt hadügyminiszter megjegyezte, hogy Dulles nyilatkozata valószínűleg változást idéz elő a helyzetben, mire a külügyminiszter a következőket mondotta: Az angol kormány számára az a legfontosabb, hogy mindkét féllel kapcsolatban tartson fenn.

Angol közvetítés London (UP). Megbízható politikai körökben úgy tudják, hogy Anglia feljárn lott a közvetítés és az Egyesült Államok, ha a kommunista Kína között a formozai megbeszélések létrejötte érdekében. Harold Macmillan angol külügyminiszter tegnap megbeszélést folytatott ebben a tárgyban Winthrop Aldrich amerikai nagykövettel. Kína londoni ügyvivőjét is bevonják a tárgyalásokba, ha az Egyesült Államok elfogadja az angol javaslatot. Anglia előbb az Egyesült Államokkal akar tárgyalni közvetítői javaslatáról.

Washington, (UP). Ha az amerikai parlament jóváhagyja Eisenhower elnök javaslatát a további külföldi segélyösszegekre, az Amerika által nyújtott segélyösszegek és kölcsönök 52 milliárd dollárt tenének ki a második világháború vége óta. Ezen összegből a keleti blokk államai, a Szovjetuniót is beleértve, egymilliórd 100 millió dollárt kaptak a háború végétől 1947 elejéig. A legnagyobb segélyösszeget Anglia részesült és pedig 6 milliárd 900 millió dollárban.

London (UP). Megbízható politikai körökben úgy tudják, hogy Anglia feljárn lott a közvetítés és az Egyesült Államok, ha a kommunista Kína között a formozai megbeszélések létrejötte érdekében. Harold Macmillan angol külügyminiszter tegnap megbeszélést folytatott ebben a tárgyban Winthrop Aldrich amerikai nagykövettel. Kína londoni ügyvivőjét is bevonják a tárgyalásokba, ha az Egyesült Államok elfogadja az angol javaslatot. Anglia előbb az Egyesült Államokkal akar tárgyalni közvetítői javaslatáról.

Macmillan egyébként az alsóházban bejelentette, hogy Anglia pekingi ügyvivője további részleteket felől érdeklődik Csang Kai Sek Bandungban elhangzott beszédével kapcsolatban.

Kitüntetett helységek

A filmszerűen pergő ünnepség következő képe annak szimbóluma volt, hogy miképpen fonódik egybe ebben az országban a nonvédelem a polgári lakosság mindennapi életével. A páhollyal szemközt a pálya mentén 50 alacsony táblán ugyanennyi izráeli város és falu nevét olvashattuk, azon helységekét, amelyek a legderekasabban vettek részt az ország határainak megvédésében. Ötven férfi és 50 nő lépett elő, a férfiak hosszú fekete nadrágban és fehér ingben, a nők kék szoknyában és fehér blúzban és elhelyezkedtek a táblák mellett, minden pár a táblára írt falu vagy város képviselőjében. Ugyanakkor jobboldalról 50 katonai és katonalány fejlődött fel, a katonák kezében egyforma dupla kör-

ben végződő oszlappal, amelyek a nemzeti zászló borított. Minden kitüntetett város és falu ezt a jelvényt kapta a hadseregtől, a katonai és a polgári honvédelmi együttműködésének jeleként. Jeruzsálem kitüntetését maga az államelnök adta át a főváros két kiküldöttjének, míg a katonapárok előbb szabályosan felfejlődtek a polgári kiküldöttekkel szemben és parancsszóra átadták nekik a jelvényt. A közönség lelkes ünneplése mellett vonultak el ezután a kitüntetett városok és falvak képviselői az elnöki páholy előtt meghajtva a kezükben levő jelvényt.

Ben Gurion hadügyminiszter lépett azt követően a mikrofon elé és tartotta meg tapsviharral gyakran megszakított beszédét.

Ben Gurion beszéde

Ezután Ben Gurion hadügyminiszter tartotta meg az ünnepi beszédét, melynek kezdetében néhány nagyfontosságú kijelentés hangzott el. Az elmúlt hét esztendő eredményeit összefoglalva, azt mondotta: „Hiszem, hogy a későbbi esztendők és rövid idő alatt elért eredmények látják el fognak ámulni az alkotás láza, a bátorság és a teljesítőképeség fölött, ami e hét esztendő sűrű és nehéz tetteiben megnyilatkozott.”

désének előzetes rendezése nélkül. És hallottuk az egyiptomi katonai klíkk egyik tagjának pimasz nyilatkozatát a Negevek Jordánia részére való átadásáról. Természetes, hogy az efféle nyilatkozatok aggodalmat ébresztenek Izràelben és a zsidó állam barátaik körében. Am, ahogy fejlődésünkben még nem jött el a pihenés ideje, úgy arra sincs ok, hogy e nyilatkozatok és határozatok riadalmat idézzenek elő.

Ha Szalah Szalem és társainak megjött az ótvágya a Negevre, parancsoljanak, kérem, idejönni és elvenni. Az izráeli hadsereg meleg fogadtatást készít elő számukra.

Ben Gurion ezután így folytatta: — Néhány nappal ezelőtt vádbeszéd hangzott el ellenünk Bandungban. Azt meg előzően szemtanúi voltunk a Biztonsági Tanács nyílt részrehajlásának. Hallottuk Sir Anthony Eden meglepő és aggasztó kijelentését, hogy béke Izràel és az arabok között nem lehetséges a menekültek ügye, a határok és a Jordán víze kö-

De nem fogunk megriadni Szalah Szalemnél felsőbb és bölcsőbb politikusok kellemetlen nyilatkozataitól sem. Hiszem, hogy Sir Anthony Eden nagyon is jól tudja, hogy Izràel határai nem fo-

Az amerikai nagybácsi Washington, (UP). Ha az amerikai parlament jóváhagyja Eisenhower elnök javaslatát a további külföldi segélyösszegekre, az Amerika által nyújtott segélyösszegek és kölcsönök 52 milliárd dollárt tenének ki a második világháború vége óta. Ezen összegből a keleti blokk államai, a Szovjetuniót is beleértve, egymilliórd 100 millió dollárt kaptak a háború végétől 1947 elejéig. A legnagyobb segélyösszeget Anglia részesült és pedig 6 milliárd 900 millió dollárban.

FILMSZEMLE

Az egymillió fontos bankó

Bank film - Migdalar-mozi.

„Mark Twain — angol akcentussal”. Így jellemezte Arthur Knight a neves amerikai filmesztéta Twain bübös történetének angol filmváltozatát. Knight fölötté találó jellemzéséhez csak annyit szeretnénk hozzáfűzni, hogy ez az „angol akcentus” éppen a filmtörténet idejében — 1900 elején, az edvárdianus korszak első éveiben — volt a legzamatosabb. Ez akkor volt — megnélnékünk a filmkommentátor — amikor „Anglia még gazdag volt” és — az emlékeztető karikatúra szerint — még a londoni koldus is verte a mellét, hogy az övé a kínos India. Nos, ha ezekben az időkben még az angol koldus is öt világ-rész termékét kapta a reggelhez, akkor nem csoda, hogy voltak olyanok is, akik megengedhettek maguknak olyan különlegességeket, mint Mark Twain meséjének legendásan gazdag, két bogaras öregura, akik furcsa fogadását kötötték. Míg az egyik azt állította, hogy egy agrárszakadt, de értelmes egyén egymillió fontos bankóval a zsebében egy teljes hónapon át a legnagyobb kényelemben és bőségben élhet anélkül, hogy fel kellene váltania a bankjegyet, a másik teljesen kizártnak tartotta ezt a lehetőséget. A sors egy fiatal amerikaiát jelölt ki a kísérleti nyúl szerepére, aki tökéletesen megfelelt a fogadás feltételeinek. Az álmélkódó fiatal ember zárt borítékban kapta kézhez a bankjegyet azaz az utasítással, hogy az csak egy bizonyos órában nyitható fel. Ettől a pillanattól kezdve kitűnő vigjátéknak vagyunk a szemtanúi, amely a helyzetkomikán, az írónia, öngúny és szatíra mindig találó, de sohasem túlzott eszközeivel, pompás kor- és karakterrajzot nyújt az angol társadalmi élet képmutató konvencióiról és az ingátog ember természetéről.

Ronald Neame finom hatásokkal teli rendezését a jelenetek miniciózus felépítése jellemzi. A környezet és a mese hangulati folytonossága sehohsem törk meg. Ez a fontos kinematikai kvalitás is a kitűnő angol rendező rendkívüli képszerűségét (előzőleg cameraman volt) képességeit igazolja. A vendéglői jelenet fokozódó izgalmával — például — pillanatok alatt ragad át a nézőre. Kis megnyugvás és már is újabb izgalmakon kell keresztülmennünk. Egy játékos szelők kiragadja Gregory Peck kezéből a bankót és a balettszerűen felépített jelenetben az izgalom a tetőfokát éri el, amikor a pillangóként cikázó bankjegy után szaladva, Peck beütközik egy röpcédulát osztogató papba és az egymillió fontos bankjegy reménytelenül eltűnik a röpködő röpcék fergetegében. A néma súlyemelő bajnok szállócai jelenete is minden részletre kiterjedő alapos tanulmány, amelynek humoros jellege nemcsak a személyesre kómfumában, de a jelenet valamennyi tényezőjében is felfedezhető, nem utolsósorban a néma súlyemelő remekül fegyverezett mozdulataiban és mimikájában is. Hasonló aprólékos, sok hozzáértéssel, de sohasem erőltetetten, vagy modorossággal felépített jelenetek is, mint a házikoncert, vagy a hitelező ostroma, szintén fontos kitévői a kor- és jellemrajz hangulatos, de mértéktartó ábrázolásának.

Gregory Peck meglepően jól állotta meg helyét első kómfikus szerepében, nem beszéve a kitűnő színészgárdáról, amely az otthonos környezet otthonos hangu-

latában elsőrangú alakítást nyújt. Nem kétséges, hogy az „egymillió fontos bankó” kamatostól fog visszatéríteni a Rank film-vállalatnak.

King of the Khyber Rifles

20th Century Fox-film — Mugrabi-mozi.

Talbot Mundy regényes története a legendás indiai Sepoy-törzs 1857-es lázadásáról: filmre kinálkozó téma. A „Gunga Din” és a „Bengáli lázadások” magas standardját ezúttal a CinemaScope látványosságaival helyettesítették, amelyek valóban lenyűgöző szépségben tárják eléink, ha nem is a Khyber szoros, de a californiai High Sierra szinonimpás képét. Jók voltak még: a skót dudások, akik meggyopiros uniformisban furulyásva vonulnak fel a peshawari garnizon udvarán és Tyrone Power — Guy Rolfe kispárba, akik hasonló csúszva küzdenek egymással, hogy kitöltsék a CinemaScope 14 méter széles vásznát. Benjámin Feled

Sport

A felszabadulási stafétát a Hápoel nyerte

Az ézevi felszabadulási staféta — sorrendben a hatodik — a szokatlanul kevesebb résztvevővel, de nem kisebb érdeklődés mellett zajlott le. A televízió startnál a Habima előtt, a polgármester megbízásából dr. Emanuel Simon adta meg az indulásra a jelet és reggel 9 órakor vágott neki a Hápoel, Egyetem és Elieur stafétájának első tagja a Tel Aviv—Jeruzsálem útvonal befutására. A versenyt hat szakaszban rendezték meg ezekben is. Az egyes határszámok: Bét Dagon, Rechovot, Huda, Sár Hágá, Kirjat Anavim és Jeruzsálem egy-egy önálló versenyt alkottak. Minden szakasz győztes együttese zászlót nyert, míg a verseny abszolút győztese a kormány vándorjót, díszes pajzsot kapott. A verseny kedvező időben, hatalmas tömeg jelenlétében folyt le. Különösen a lakótelepek vonalán várták sokan a befutó atlétaikat és lelkes éljenzéssel üdvözölték őket.

A verseny eredménye:
1. Hápoel 4 óra 7:46 perc.
2. Egyetem 4 óra 18:36 perc.
3. Elieur 4 óra 27:58 perc.
Kétségtelen szépségű volt a stafétának, hogy két nagyszerűvel rendelkező sportklub, a Makkabi és a Bétár, a versenytől ebben az évben távolmaradtak. Valamennyi szakasz első díját is a Hápoel nyerte meg, második az Egyetem, harmadik az Elieur csapatát, kivéve a harmadik szakaszt, amelyben az Egyetem futója megelőzte a Hápoel versenyzőjét és az utolsó szakaszt, ahol az Elieur került a második helyre, az Egyetem képviselője előtt.

Labdarúgó-mérkőzések
A függetlenségi ünnep sporteseményei között nagy érdeklődés kísérte Jeruzsálemben a főváros labdarúgó-válogottjának találkozóját Petach Tikva válogotttal együtt tésével. A mérkőzés Jeruzsálem tiszteletdíját ajánlották fel, amelyet Jeruzsálem csapata főnöke a játék után meg is szerzett. A mérkőzés eredménye 3:1 (0:1) Jeruzsálem javára. A győztes csapat góljából kettőt Jecheskiel, egyet Mirachi rúgott. A Petach Tikva becsületdíját Sztelmák lötte.

Natanján a város tiszteletdíjért a helybeli Makkabi és Hápoel labdarúgó-mérkőzést játszottak egymással. A mérkőzést és az értékes esztétiséget a Makkabi csapata nyerte meg, amely 0:0 féldél után 3:1 arányú győzelmet aratott. A Makkabi góljait Schwimmer, Kaspi és Meller lötték, a Hápoel gólját Lévi szerezte.

A Makkabi-győztes Grossfield sikere Mexiko-Cityben

A fiatal USA-versenyző, Abis Grossfield, aki a IV. Makkabián a tornaversenyt nyerte meg, most a pánamerikai játékokon az USA válogatott csapatában vett részt a legjobb 8 tornász között. Szereplését igen értékes siker kísérte. Műszabványok szerint, gyűrűn és korlátlan a második helyen, a hat tornászra összetett versenyben a negyedik helyen végzett. Emellett tagja volt a pánamerikai bajnokságot nyert USA-csapatnak is. 9 csapatversenyben 6 nemzet, az egyéniben 36 tornász vett részt.

NEM „PARADÉ”, hanem a fegyverek demonstrációja

Képek a televízió felvételéről

Tel-Aviv (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). Félmilliónyi tömeg, például rendezésben nézte végig tegnap a hadsereg függetlenségi napi díszfelvonulását, amely szemléltetően tükrözte vissza a hadsereg modernizálásának folyamatát. A tegnapi felvonuláson, — mint ahogy azt annak szervezői előre is jelezték — a hangsúly a fegyvereken, méghozzá a modern fegyvereken volt. A felvonulás törzskarának egyik tagja kijelentette tudósítónk előtt, hogy annak sikerét három fontos tényező biztosította: 1. A közönség, amely már a kora reggeli órákban elfoglalta helyét a járdaszéleken, a háztetőkön és erkélyeken és például türellemmel várta be felvonulóját. 2. A rendőrség, amely hangszórós autókban körkélva közölte a közönséggel azt, hogy „hol tart a menet” és ez elviselhetőbbé tette a várakozást. 3. A díszfelvonulásban résztvevő katonák, akik tehetőségüknek legjavát adták.

Elindul a menet

A menet pernyi pontossággal indult el a Kikár Hámosávtól és az Allenby, a Ben Jehuda úton és az Arlosoroffon át jutott el a ramat-gáni Elit-gyárig. A menet élén az összes fegyveresnek a nemzeti szocialista párttól való megtisztítása érdekében. A minisztertanács határozatot a közönség elnöknek kell még jóváhagynia. A határozat elnevezte Leon Zamarja igazságügyi miniszter szavazott és nem hivatalos értesülések szerint le fog mondani, ha a kormány végrehajtja tegnapi határozatait. A sziriai kormány tegnap

zászlóvivői következtek. A menet élén a hadsereg zenekara haladt, annak karizmestere, szokásos bravurjaival kápráztatta el a közönséget. Rendkívül szép díszlépésben haladtak az egyik tisztiiskola növendékei, lelkes tapsot kaptak a haditengerészet habfehérbe öltözött martózái, majd a haifai katonai internátus növendékeit ünnepelte a közönség.

„Uzi, Uzi”

A gyalogsági alakulatok felvonulásán meglátszott az alapos rendi kiképzés. A díszalakzatban történő felvonulás ennek a gyakorlatnak a csúcsteljesítménye, amit a katonák kifogástalanul teljesítettek. Különösen vonatkozik ez a katonák alakulataira. A gyalogsági puska mellett megjejt az új izraeli gyártmányu „Uzi” nevű géppisztoly és a közönség körében szavalókörösök alakultak, amelyek

„Uzi, Uzi”-t kiabáltak. A katonai előképzősök zöld és szürke formaingekben, széleskarimájú ausztrál kalappal, különösen a fiatal generáció lelkesedését vívták ki. A Gádná osztagában képviselve voltak a légihaderő, a haditengerészet és a hídadósok előképzősei is.

Amikor az utászalakulat aknakereső osztaga vonult fel, a tányéralaku műszerekkel, lehetetlen volt nem arra gondolni, hogy ezek a katonák Kiszufim és Nirim körzetében, az aknaveszélyes területeken, korántsem másiroznak ilyen gondtalanul. A díszfelvonulást a hadsereg dísz, a sejtőnyersők zárták be.

Az elmúlt év néhány kiemelkedő hőstettéért, most aratták le a közönség hála tapsait. A felvonulást több, mint hat ezer turista nézte végig, akik számára a rendezőség igyekezett jó nézőhelyet biztosítani. (f. j.)

Sziria tisztogatásra készül a „nácik” ellen

Felfüggesztik egy képviselő mentelmi jogát

Damaszkusz, (UP). A sziriai kormány tegnap elhatározta, hogy rendkívüli lépéseket tesz az államnak és a hadseregnek a nemzeti szocialista párttól való megtisztítása érdekében. A minisztertanács határozatot a közönség elnöknek kell még jóváhagynia. A határozat elnevezte Leon Zamarja igazságügyi miniszter szavazott és nem hivatalos értesülések szerint le fog mondani, ha a kormány végrehajtja tegnapi határozatait. A sziriai kormány tegnap

a parlamenttől Chana Kisurial kormányt, a nemzeti szocialista párt egyetlen képviselője mentelmi jogának felfüggesztését kérte. Szabri el Aszali miniszterelnök bejelentette, hogy a helyettes vezérkari főnök meggyilkolásáért és a párt felelős és a merénylet szerves része volt egy áltálaszó összeesküvésnek, amely a jelenlegi kormányrendszer megdöntésére irányult.

Damaszkuszban biztosak abban, hogy a képviselőt rövid időn belül letartóztatják és bíróság elé állítják.

A Hagana veteránjai vonultak fel Jeruzsálemben

Bőjt és gyászimák a Meá Seárimban

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). A fővárosban rendezett függetlenségi ünnepségek fénypontja az államelnök és hitvesének impozáns fogadása a Kirja kertjében, továbbá a Hagana veteránjainak nagyszabású felvonulása volt. A koradélelőtti órákban ezer, fehér ingbe és khaki nadrágba öltözött haganista vonult végig Jeruzsálem főútcáin a Növé Saanan negyedbeli stadionba, ahol a főváros hét volt katonai parancsnoka fogadta a menetet. Rövid azkara elhangzó szavak után, amelyben a Jeruzsálem védelmében elesett hősről emlékeztek meg, kiosztották a közel ezer Hagana-jelvényt. A felvonulók között feltűntek keletet néhány öreg, akik 1915 óta tagjai a Haganának, továbbá házaspárok, ahol férj és feleség vettek részt a jásuv nagy védelmi szervezetében.

Külön küldöttség vitte az új „Hagana Jeruzsáljaim” feliratú jelvényt a Kirja-kertbe, ahol

ünnepélyes szertartás kíséretében nyújtották át a jelvényt Ben-Ovi államelnöknek és hitvesének, akik mindketten a jeruzsálemi Hagana legrégebbi tagjai közé tartoznak. Nyolcezer főre becsülik a függetlenségi nap alkalmából megnyitott gyönyörűen karbantartott hatalmas területű Kirja-kert látogatóit akik az elnöki házaspár, valamint Mose Sárét miniszterelnök előtt elvonultak. Megjelentek a kormány tagjai, az országos főbírósági, a nemzeti intézmények, az egyházak vezetői, a nemzeti kisebbségek küldöttei és a társadalom minden rétegét képviselő látogatók tömege. Ott voltak továbbá a diplomáciai

testület tagjai és Burns tábornok vezetésével az UNO-vezérkar küldöttsége.

A legtöbb fővárosi templomban ünnepélyes istentiszteletet rendeztek a függetlenségi nap alkalmából, amelynek keretében külön hálaadó imát íktattak be és ünnepi Hálléit mondtak. Különösen ünnepélyes istentiszteletet tartott Ráv Majmon, volt vallásügyi miniszter, a Ráv Kuk nevet megörökítő templom főbírja, aki az ima befejeztével reggelire, „kiddusra” látta vendégül az ájtatoskodókat.

Néhány szélsőségesen vallásos templomban éles vita alakult ki akörül, hogy megemlékezzenek-e a függetlenségi ünnepről. A Meá Seárim negyed néhány imaházában böjtnapot rendeltek el, szolnárokat és külön gyászimát mondtak a függetlenségi nap alkalmából.

— Ötven millió frankos kártérítést per. Szaudi-Arábia 50 millió 846 ezer svájci frankos keresetet nyújtott be Paul Kramer neuchateeli gyáros ellen. Kramer ötezer aranyérmét szállított szauidi-arábiai megrendelésre és azt állították, hogy mekka és medina muzulmán zarándokoknak akarják eladni őket. Utóbb kiderült, hogy az érméket fizetési eszközként hozták forgalomba. A kereset szerint eképpen megkárosították Szaudi-Arábia gazdaságát.

— Sztrájk az atombombagyártás gyárban. New-yorki jelentés szerint a Sandiagyár 2500 munkása, akik az atombomba gyártással állítják elő, sztrájkba léptek. Az amerikai atomenergia bizottság a kormány közvetítését kérte az ügy sürgős rendezése érdekében.

Képek a ramat-gáni stadionból

Sok apró érdekessége volt a ramat-gáni nagy paradénak. A közönségre és főleg a sok ezer turistára lenyűgöző benyomást tett a katonáknak valóságos művészi produkciószerű teljesítménye. Amikor először hangzott el a „fegyvert vállhoz” és a „fegyvert lábhoz” vezényszó, amit az oszlop katonái a mozdulatokat automata pontossággal hajtottak végre, a közönség nyiltszini tapsal jutalmazta őket.

Nemcsak a harci egységek, hanem az egészségügyi szolgálát is jó munkát végzett a nagy paradén. Eppen Ben-Gurion beszéde közben néhány katonát elájult. A hozzá értők azt magyarázták, hogy nem kell ezen csodálkoznunk, mert a paradén résztvevő katonák három napja reggeltől estig voltak munkában, tegnap pedig a ramat-gáni paradé előtt még végigcsinálták a farszto televízió felvonulást is.

Az oszlop katonái mozdulatlanul néztek, amikor egy-egy társuk a földre szédült, a közönség köréből pedig hangos kiáltásokkal figyelmeztették a pálya szélén cirkáló szanitéceket. Az egészségügyi szolgálát gyorsan és zökkenésmentesen segítette ki a stadionból az elgyengült katonákat, akik közül néhányan a közönség buzdító tapsának kíséretében nemsokára vissza is álltak a sorba.

Amikor Ben Gurion élesen ostorozta Sir Anthony Eden angol miniszterelnöknek nemrég az alsóházban elhangzott nyilatkozatát, sokan fordultak kíváncsian a diplomáciai kar páholya felé, ahol Nicholls angol nagykövét ült. Az angol diplomata természetesen nem értette meg a hadügyminiszter héber nyelvű beszédét és nem volt csodálható, hogy hiába keresték arcán a meglepetés kifejezését. (b.)

Kiosztották az 1000 fontos „izraeli díjak”-at

Az „izraeli díjak” ünnepélyes kiosztása alkalmával Ben Cion Dinur közoktatásügyi miniszter tartott beszédet. Az „izraeli díjak”-at azért osztjuk ki a függetlenségi napon — mondotta a miniszter, — hogy emlékeztessük és figyelmeztessük a népet a szellemi erő és a függetlenség közötti szoros kapcsolatra, mert nincs szellemi erő olyan népben, amely nem őrzi meg függetlenségét.

Az egyenként ezer fontos díjakat a zsűri a következőknek ítélte oda: J. Heinemann tanár és dr. Efrájim Orbach (zsidó tudományok) Zálmán Schneur és néhai Jicchák Lámán (szépirodalom), Fekete Mihály tanár (exakt tudományok), M. Sapira tanár és dr. Szará Hesterin-Lehrner (orvostudomány), Jiszráel Reichert tanár, dr. Akiva Froman és dr. Jákob Ben-Tor (természettudomány), Natanel Hochberg (technika és mezőgazdaság) és Zohara Schatz asszony (szépművészet).

A Közelkeleti Vashengermű, országunk nagy ígérete

Látogatás a Haifa és Akkó közötti nagy vasipari üzemből

Haifa és Akkó között, hatalmas területen fekszik a Közelkeleti Vashengermű, a „Mifalé Irgul sel Mizráh Hátichon”. A gyártelep tulajdonképpen három hatalmas üzem, illetőleg jelenleg még csak két nagy üzem dolgozik: a csőgyár és a hengermű. A harmadik nagy komplexumot, a kohót, még csak most építik. Az épület váza már készen áll, de üzembe helyezésére még időt vesz igénybe. Ez a vaskohó valóban országunk fejlődésének mérföldköve lesz, mert nem csak a külföldről érkező vasércet fogják feldolgozni benne, hanem a gálili hegyekben található vasérc is itt kerül majd feldolgozásra.

A nagy kiterjedésű telepen tömbök. A közelben lakók, még Cur Salom, Gáv Jám és Motzkin polgárai is hallják éjszakánként a vastömbök dübörgését, amint az érkező hajók kirakják rakományukat. Német jóvátételi árut dolgoznak fel úgy a csőgyárban, mint a húzóüzemben.

A csőgyár már négy éve dolgozik. Száznyolcvan embert foglalkoztat. A gömbvasüzemet most helyezték üzembe, ahol naponta 50-100 tonna anyagot dolgoznak fel. Két váltásban dolgozik a gyár. Mi a második váltás-

hoz érkezünk. Kint már sötétedik és így még sokkal érdekesebb képet nyújt az üzem. Látjuk, amikor a kazánokba kis kocsikra betolják a vastömböket. Mind-egyik kocsit egy-egy tonna vasat visz. Tizenkét kazán sorakozik egymás mellett. A kazánokban fokozatosan hevítik fel az anyagot 1200 fokra. Fekete szemüveggel nézünk be a kazánajtókra. Először még egészen fekete a vasanyag, a második kazánban már szürkés, lassan át-megy a rózsaszínbe, majd mindig izzóbb és izzóbb vörös lesz, míg a tizenkettedik kazánnál már rótpiros izzás van az anyag. A kazánból a vasdarab egy elmeszerkezet segítségével a gördülő futószalagra kerül. A szerkezet a tizenkettedik kazán egyik ajtaján egy híd-deg vasrudat lök be az izzó vasrud közé, miáltal egy izzó vasrud leesik egy sínbe és azon kifut a görög futószalagra. A sötétben mint fénylő meteor repül vagy negyven méter az izzó vasdarab, ahol egy hengerszerkezetbe kerül. Ott különböző méretű hengerszerkezet nyújtja, vékonyítja a vasdarabot, amíg a kellő méretet eléri.

Három-három munkás dolgozik a hengerek mindkét oldalán. A ventilátor dolgozik. A munkások fiatalok, különleges anyagú csizmában állnak, kezükön kesztyű. Hosszúszárú vasfogóval fogják meg az izzó vasdarabot és átlik a hengerek egyik ajtaján. A hengerek másik oldalán is ajtó van és ott is három munkás áll hosszúszárú vasfogóval a kezében és löki tovább a vasdarabot a következő hengerekre. Az izzó vasrud állandóan keskenyebb lesz, amint a hengerek között ide-oda cikázik. Olyan, mint egy hatalmas, tűzpiros kigyó, amely boszorkányos ügyességgel dobja fel-le karcsú testét.

Hallatlan ügyességgel dolgoznak a munkások a hengerek fölött. Mintha csupa vadállatszelidítő lenne, akik az izzó, tűzvörös, még mindig 1150 fok meleg gömbvasat játszi könnyedséggel dobják egyik ajtón ki, a másikon be a hengerekre. Pedig nem akrobaták, sőt, még csak nem is régen vasmunkások. A világ minden tájáról ide-sereglett fiatal zsidó férfiak, akik azelőtt talán sohasem láttak vashengerművet. Jemeniek, irákiak, marokkóiak vannak közöttük, akik még a munkafelügyelőket is csak itt tanulták meg. De megtanulták és most ügyesen, gyorsan, szakszerűen és örömmel végzik munkájukat.

Két hatalmas ventilátor hajtja állandóan a levegőt, hogy nem is érződik a meleg. Nemcsak a munkások kapják a hűtött levegőt, hanem a vasat is lassan, fokozatosan így hűtik le. Mire a kétméteres vasrudból 12 milliméter átmérőjű gömbvas lesz, lassanként lehül és egy negyven méteres hűtőágyon keresztül — amelyet alulról hűtenek — kijut a szabad levegőre, a vas már újból majdnem feketeszínű lesz. A hűtőágy végén van egy elektromos vágógép és az kell hosszúságúra vágja az anyagot, amelyet szortíroznak és utána szállításra készen egy-kétméteres vasrudból körül-másra rakva áll az anyag. A belül 90 méter gömbvas készülő (betonvas), amelyet fő-ként építkezéshez használnak fel.

Nagy zörgéssel emelődarut fut felettünk a falakra szerelt síneken. Lentschner igazgató és Wachtel üzemvezető, akik egész idő alatt készségesen magyaráztak, most is szívesen

felvilágosítani minket, hogy ez a daru egyelőre még láncokkal és kapcsokkal viszi a vasrudakat a kocsikhoz, ahonnan a kazánokba kerülnek, de nemsokára megérkezik Angliából a legmodernebb mágneses daru, amely mágneses erővel maga intézi majd el ugyanazt a műveletet.

Megnézzük a tekerescsőgép-et, amely 3-4 milliméteres vashuzalt tekeres, amely szintén kellő méretre vágva, szállításra készen áll a raktárban.

— Csak 12 milliméter átmérőjű gömbvasat készítenek? — kérdezzük.

— Nem. Egyelőre ugyan csak a 12 milliméteres hengerek vannak üzemben, de 18 és 25 milliméteres hengereket is készítenek. Később majd ugynevezett profilvasat is gyártunk, valamint U és T darabokat is. Persze, mindez nem megy egyik napról a másikra. Sok munka, fejtörés, próbálkozás és izé-ken, mint a háborúhoz, ehhez is elsősorban pénz, pénz

A müncheni bíróság felmentette dr. Orenstein volt bajor főrabbit az élelmiszercsempészés és áruüzérkedés vádjai alól

München, (STA). — A müncheni bíróság tegnap ítélezte a Bajorország volt főrabbit, dr. Aron Ornstein és kilenc vádlottára büntetésben, amelyet nagymennyiségű élelmiszerek csempészése és fekete eladásai miatt indítottak ellenük. A vádlottak között volt Hans von Lichtenstein herceg, valamint Bajorország volt államminisztere, John Beuen. A bíróság felmentette Ornstein rabbit a vád alól, míg néhány vádlottat feltételes fogsázbüntetésre ítélt. Öt vádlott időközben külföldre szökött. Ornstein rabbi két év előtt, mint Philipp Auerbach vádlottára állt a bíróság előtt.

A vádirat szerint 1949-ben egy nemlétező jótékonyegylet nevében hatalmas mennyiségű élelmiszereket

és pénz keft. A közbnség nem is tudja, mennyi verejtékes munka tapad ahhoz az egyszerűnek látszó vasrudhoz, amelyet a házipítéshez használnak fel. Ha egyszer mindenki látná az ilyen nagyüzemeket, akkor megértené, milyen sziszifuszi munkát végzünk, amíg egy ilyen gyárat üzembehelyezünk és állandóan üzemben tartunk, munkásokat betanítunk. Európában egy nagy vasműnél akár tízmillió forint a munkahely, a munkások szinte beleszülettek a munkába, itt mindegyiket külön kell megtanítani.

Mi már tudjuk, hogy jól megtanították a munkásokat. Láttuk a műhelyeket is, ahol maguk állítják elő a hengereket, sőt a hengereket állítják elő. Láttuk a kovácskidalogozó késeket is egyedül műhelyt és láttuk legfőbb bűszkeségüket, az áramfejlesztőt, amely olyan ragyogóan tiszta, mint egy patika. És az ellenőrző szobában láttuk az elektromos szemeket, amelyek éberén figyelik a munka menetét és azonnal figyelmeztetnek, ha valahol hiba van a gépeknél.

Ha a vaskohót is üzembe-helyezik majd, akkor lesz igazán országunk nagy gyára a Közelkeleti Csőgyár, amely még egyelőre országunk nagy ígérete.

B. Monostory Ada.

Automatikus és más MERLEGEK

„MEVA”

egyenesen a készítőből (ügynök nélkül) gyári áron, havi részletfizetésre is.

TEL-AVIV, JAFFA UT 31.
Telefon 62019 POB. 1767
MINDENFAJTA MERLEG JAVITÁSA IS

„Aloof” biszkvit- „Frumin”

HIREK

— Lévi Eskol látogatása Peron-nál. Peron argentin államelnök tegnap háromnegyedórás kihallgatáson fogadta Lévi Eskol pénzügyminisztert. A pénzügyminiszter, aki Arje Kubovi izraeli nagykövet kíséretében jelent meg a fogadáson, a jerszalemi Tenách ezüstbe kötött angol fordítását nyújtotta át ajándékba Argentina elnökének. Lévi Eskol üdvözlőre válaszolva Peron kijelentette, hogy figyelemmel kíséri az argentinai zsidók tevékenységét Izraelben, mert Izrael jövője az egész Közelkelet fejlődése szempontjából fontos.

— A Holland Nemzeti Bank elnöke Izraelben. — Dov Jozsef fejlesztésügyi miniszter meghívására tegnap este az országba érkezett M. W. Holtrop, a holland Nemzeti Bank elnöke. Izraeli tartózkodása során Holtrop a kormány vendégeként meg fogja látogatni a fejlesztésügyi műveket és betekintést fog nyerni az izraeli gyár- és mezőgazdaság fejlődésébe.

— Tizedik éve jelenik meg a HATIKVA, azóta nyújtja a világ magyar nyelvű olvasóinak a legjobbat, a legteljesebbet. Szerkesztői, munkatársai a legkitűnőbb írók és újságírók. Vegye meg minden héten a magyar nyelvű zsidóság harcos orgánumát, a HATIKVAT! - Legújabb, 289. számunk is tartalmas, színes, kitűnő.

— MA, Április 28-án, Tel-Aviv, „Ohef”: A Svájci Kabarészínpad - Volt Geiler és Walter Morath.

— Angol és francia gyermekeknek és az ifróságoknak. A „Kadimah” nyelvoktatásban, T. A. Ben Jehuda 74. pótkurzusok indulnak vasárnap, hétfőn és kedden (május 1., 2., 3.) az elemi- és középiskolák tanulóinak számára. (Kezdő- és haladókurzusok, előkészítés vizsgákra). Tanítás kis csoportokban, a délutáni órákban, tapasztalt angol és franciászórási tanárok vezetésével. Felvilágosítás az íródban, délelőtt 9-12, délután 4-8 óráig (péntek kivételével).

— Lezajlott a jeruzsálemi újságírók találkozója. A jeruzsálemi újságírószervezet hagyományos évi bálja, amelyet a Dávid király szálló összes termeiben tartottak meg, az idén is kitűnően sikerült. Az estélyen a kormány, a Knesset és a diplomáciai testület tagjain kívül számos magasrangú állami tisztviselő, a hadsereg tisztjei, valamint közéleti előkelőségek vettek részt.

— JOSEF STEFANT — lakott Rámát-Gán, Bialik-u., Kinnovszkínház - Spitzer Gyula megbízásából keresi: Wolozné, Tel-Aviv, Stomo Hámelech 98.

— Harry Truman üdvözlötte. Harry Truman, az Egyesült Államok volt elnöke Williams michigani kormányzó útján küldte üdvözlőjét a függetlenségi nap alkalmából. Izraelbe való elutazása előtt Harry Truman a következő üzenetet juttatta el Williamszhoz: „Ertesültem róla, hogy Izraelben fog tartózkodni függetlenségének ünnepén. Kérem, adja át nevémben meleg jókívánságaimat Izrael lakosainak. Remélem, hogy boldogsággal és fejlődéssel Harry Truman”.

— Meghalt dr. Bernhard Kahn. (New-York, STA): Dr. Bernhard Kahn, a Joint alelnöke, kedden meghalt egy newyorki kórházban. A svédországi születésű dr. Kahn, aki 1939-ben vándorolt ki az Egyesült Államokba, több, mint huszonegy éven át folytatott odaadó tevékenységet a segítségére szoruló zsidók érdekében. A harmincas években a Joint európai igazgatója volt. Többézer járt Magyarországon és Erdélyben. A Joint alelnöki székébe 1960-ban választották.

8500 DOLLÁRT FIZETETT Pesten a 20th Century Fox egy Világvárosi Regény megfilmesítő jogáért. — Faragó Sándor írta, a címe: A KUTYÁS EMBER. Vegye meg, kár lenne elmulasztani! — Mindenütt kapható. — Ára csak 150 pruta. A Világvárosi Regények minden száma lebilincselően érdekes, mert kitűnő írók írták. (2)

— Héber zene a görög rádióban. Tegnap este 20.30-kor közvetített először izraeli zenét a görög rádió. A zenei műsort Avrahám Dáromnak, Izrael athéni konzuljának héber nyelven elmondott függetlenség napi üdvözlője vezette be.

— Céluljakk Rudof Hess öngyilkosságát. Berlinből jelentik: Earle azeredes, a spandaui börtön amerikai igazgatója hamisnak minősítette a Rudof Hess öngyilkossági kísérletéről elterjedt híreket. Earle szerint nem igaz az, hogy Hess mérget vett volna be.

— „Motzkin” ivott utpán. Haifa (Bát-Gálím). Internátus. Megnyílt 1955. május 2-án. Kezdő-, haladó- és továbbképzőosztályok. Tannyelvi idő 5 hónap. Könyvelési és tisztviselői kurzus. Kedvező fizetési feltételek. Utmutatás és segítség a letelepedéshez. (Bejárókat is felvesznek). Már csak néhány szabad hely van. Beiratkozás a Szochnut irodájában: Tel-Aviv, Alija-u. 49; Jeruzsálem, Alcharizi-u. 12; Haifa, Hánámál-u.

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei:

TEL AVIV: A magyarországi náciáldozatok emlékének megőrzésére céljából, a Jád Vásem emlékbizottság az áldozatok emlékpolgárokát avatja. A magyar mártírok nevének megőrzésére a HOH útján történik. Az összejárás minden nap délután 5-től 7-ig a HOH központi helyiségében, Littenblum utca 33. történik. Az összejárás díjtalan.

Az Új Kelet április 22-iki KERESZTJELTVEVÉNYEK megfajtése

Vízszintes: 1. Taoyuan. 7. G. Vargas. 13. Alkat. 18. Oghur. 20. Halom. 23. Tanár. 25. Albánia. 35. Agrippa. - 41. Palomár. 52. Agoston. 56. Démon. 59. A Prut. 62. Stern. 64. Ilan. 67. Elliot. 68. Noikra. 69. Lovarda. Függőleges: 1. Tachens. 2. F. allada. 3. Okult. 6. Nagib. 7. Gonn. 10. Grant. 11. Anyagi. 12. Seattle. 15. Chiang Kai Shek. - 21. Mac Millan. 23. Rajputana. 30. Káram. 32. Serpa. 40a. Baldwin. 44. Cantata. 46. Kreáló. 49. Gounod. 51. Amlik. 53. Oltay. 54. Tirol. 55. Crote.

néhány határozatát, amely nem számol a tényekkel. Földrajzi fekvése folytán Izrael híd képez a Kelet és Nyugat között és ezért közeli és távoli államokkal egyaránt tart fenn kapcsolatot. Törökország fontos politikai központ Izrael számára, de Burmával és Japánnal is barátságos kapcsolatokat létesített.

Roger Garreau francia nagykövet szólat fel ezután, aki annakidején az UNO kezességi bizottságának elnökeként a Jeruzsálem internacionalizálási tervet dolgozta ki. Kijelentette, hogy a banding konferencia határozata következtében, amely a palesztinai UNO-határozatok végrehajtását követeli, ismét napirendre kerülhet Jeruzsálem kérdése. Ma azonban kisebb a kilátás a megoldásra, mint öt év előtt. A legfontosabb probléma a szenthelyek őrzése és azoknak szabad látogatása.

Erdekes módon Garreau ezzel kapcsolatban nem a saját tervét említette, hanem Svédország és Hollandia 1949 évi javaslatát (amelyhez annakidején Izrael hozzájárult). E szerint nemzetközi szervet kellene létesíteni, amelynek feladata kizárólag arra szorítkozna, hogy a két érdekelt ország hozzájárulásával gondoskodjék a szenthelyek karbantartásáról és a zarándokutak nyitvatartásáról.

Mit ér a pénz,
mit ér a kincs,
ha az embernek
soha egy vasa
sinco?

Annak ellenére, hogy zsebe nem lyukas, elúszik a pénze, ha nem tud vele gazdálkodni. Határozza el, hogy milyen hasznos célra akar bizonyos összeget megtakarítani a havi fizetéséből. Intézzé úgy havi kiadásait, hogy bizonyos összeget félretehessen és azt havonta fizesse be a Discount Bankba „viszonossági számlára” (chiszachon gmul). Tíz hónap után a befizetett összeg, kamatokkal együtt, rendelkezésére áll, sőt nemcsak ezt az összeget tudja igénybevenni, hanem ezenkívül ugyanilyen összeget, melyet a bank ad kölcsön és amelyet egyenlő havi részletekben törleszt. Ne habozzék! Nyisson „viszonossági számlát” (chiszachon gmul) a Discount Banknak lakásához legközelebb eső fiókjánál. A havonta befizethető összeg 10, 20, 25, 30, 50, 75, vagy 100 font lehet. (*)

1955. április 28., csütörtök
11. j. 6.

Az izraeli rádió magyar adását este 9 órakor: Hírek - Kivánság-bangverseny. - Az adások a 407 és 408 m. közép-, a 33.3 és 43.9 méteres rövidhullámhosszon hatnak.

6.30: Mán tovu, 6.45: zenélő óra, 7: hírek, 7.15: reggeli zene, 12.50: a háziaszony kivánság-műsora, 13.30: hírek, 13.45: operaszínek, 16.15: könnyű zene, - 17.15: gyermekdalok, 18: hírek, 18.15: hírek könnyű héber nyelven, - 19: „A Koncertteremből”, 20.15: Tánch-részletek (Zsolitár 7-8.), 20.50: hírek, 21: Vince-Kraus Ilona Beethoven, Schuman és Ben-Chájim műveiből ad elő zongorán, 21.50: amerikai dalok, 22.20: Cvi Ben-Jozsef dalai, 22.45: a Kol Jisrael zenekarának hangversenye, 23: hírességfoglálás.

Pártuzamos műsor
Hírek: angol 13.45, 22.15; francia 14, 18.30; jiddis 19.30; román 20.45; magyar 21 órakor.
Kol Cion Lakótá - jiddis műsor 33.3 m. rövidhullám
16.15: Zenei bevezető, - 19.19: hírek, 19.30: jiddis zeneismok, 19.45: héber nyelvtanok.

ELAL

MINDENEK FÖLÖTT

A Függetlenségi Nap külföldön

(Elsődoldali cikk folytatása) területeinek benépesítésében.

Beszédét ezzel fejezte be: „Jövünk nem attól függ, hogy mit mondanak mások, hanem hogy mit tesznek a zsidók.”

Az ünnepség az összes egységek felvonulásával végződött. Ugyanazok a csapatok vonultak fel, mint amelyek délelőtt vettek részt a Tel-Aviv utcáin tartott felvonuláson, de fordított sorrendben. Elől a jeep-egység haladt, utána a haditengerészeti zászlósróga, majd pedig a különböző gyalogsági csapatok és végül a páncélgépek, tüzérseg és a motorizált gyalogság következett. Ekkor már meg-

jelentek a stadion fölött a lökhajtásos vadászgép-formációk és egy bombázó raj. Így végződött a függetlenségi nap nagy díszünnepsége, amely sokáig marad meg a nézők emlékezetében.

A meghívottak között megjelent Vera Welzmann asszony, Izrael első elnökének özvegye, Jozsef Sprinzák, a Kneszet elnöke, Berl Locker a Szochnut elnöke, a diplomáciai tagjai, katonai attasék, Burns tábornok, az UNO-felügyelőkar főnöke, a főrabbinátus képviselői, a keresztény felekezetek főpapjai, valamint dr. Jigal Jadin szolgálaton kívüli tábornok, aki egyenruhában vett részt az ünnepségen.

Ünnepségek Amerikában

Washington. (—) Az amerikai közélet több vezető személyisége vett részt tegnap a függetlenségi ünnepségen. Jelen voltak Robert Murphy helyettes külügyminiszter, George Allen kül-

ügyi államtitkár, Simon Sobolov, az Egyesült Államok főügyésze, William Douglas főbíró, Kefauver szenátor, Martin képviselő, a republikánus párt parlamenti vezetője, Finnegan tábornok, Eleanor Roosevelt asszony és mások. A béke ideje, amikor a táj többi népeit fogják ismerni Izrael államát, stabilitását és határait, az Izrael és Amerika közötti barátságáról azt mondta Even, hogy „éber örökre van szükség”. A Daily News című new-yorki lap Izrael hetedik jubileuma alkalmából a következőket írja: „Hét év alatt hatalmas

A Függetlenség Napja az amerikai parlamentben

Washington, (UP). Irving Davidson, az amerikai kongresszus tagja tegnap annak a reményének adott kifejezést, hogy a kommunista Kínának a bandung konferencián megnyilatkozott arabbarát magatartása meg fogja állítani az amerikai külügyminisztérium és a kommunista világ között folyó versengést az arab államoknál Izrael terhére történő kiengesztelésére. Az amerikai kongresszus más tagjai is beszédet mondtak, vagy nyilatkozatot tettek az izraeli függetlenségi nap alkalmából és csodálattal adták kifejezést a fiatal zsidó állam bámulatos fejlődéséért. Mindannyian kifejezték abbéli reményüket, hogy az arab-zsidó béke végül is létrejön.

Sidney Jates demokrata képviselő éles kritikát gyakorolt a kormány közéleti politikájára, mert nem lehet tudni, hogy ez a politika békeket vezet-e, vagy háborúkat fog vezetni. A képviselő kárhoztatta az arab államok fegyverrel való ellátását, míg Izrael nem részesül ebben a támogatásban.

Berlin gazdasági segítyt kap

Berlin, (UP). A nyugat-német kormánynak 1949-ben történt megalakítása óta először Adenauer kancellár miniszteriuma gazdasági bizottságának élén Nyugat-Berlinben tartott ülést, hogy megvitassa azokat a lépéseket, amelyeket a federais kormány készült tenni, hogy gazdasági segítséget nyújtson Nyugat-Berlinnek a kommunista nyomás ellen. Adenauer kancellár háromórás megbeszélést folytatott Otto Suhr nyugat-berlini polgármesterrel, aki öt évre szóló 500 millió dolláros fejlesztési tervet nyújtott be neki. A megbeszélésekről nem adtak hivatalos jelentést, de kiszivárgott hírek szerint elvi megegyezés jött létre Berlin anyagi megsegítéséről a munkanélküliség csökkentése érdekében.

— Izraeli szakértő Burma-ban. Avigdor Kedem (Klompus) mezőgazdasági szakértő tegnap családjával Rangoonba utazott, ahol két éven át fog a burmai kormány tanácsadójaként szolgálni. Kedem a mezőgazdasági tervezés terén lesz segítségére a burmai hatóságoknak és az izraeli kormány ígéretének megfelelően a közeljövőben több más mezőgazdasági szakértő is Rangoonba utazik, hogy segítséget nyújtson a burmai mezőgazdaság művelésében.

fejlődésen ment át Izrael. A lakosság megkétszereződött, a nemzeti jövedelem fokozódott, új iparágak keletkeztek, nagy öntözési tervek vannak útban, olajkutatás folyik biztató körülmények között és Salamon király hároméves éves részvényeit ismét megnyitották. Persze nem minden ideális Izraelben, de mint úttörők ország, amelyet bátor, ambíciózus és energikus emberek laknak, Izrael egyetemes elismerést érdemel.”

Függetlenségi hét New Yorkban

New York, (—) Robert Wagner, New York főpolgármestere megnyitotta tegnap Izrael függetlenségi hetét. New York, Los Angeles, Chicago és más városok utcáin fiatal leányok és izraeli diákok kék buzávirágokat osztanak, amely Izrael nemzeti színeit jelmezi. A főpolgármester proklamációja a következőket mondja:

„Mióta Izrael állama új jászültelet és akár Amerika. A demokrácia, a szabadság és Isten akarata előtt való meghajlás szellemet hatja át; és miután az amerikai kormány két nemzedéken át pártkülönbségre való tekintet nélkül támogatták Izrael új jászülteletének ideálját és valóságát és az amerikai nép anyagi és erkölcsi támogatást ígér Izrael növekedéséért és prosperitása céljaira, mi, Robert Wagner, New York főpolgármestere ezennel proklamáljuk Izrael függetlenségi hetét.”

Bonyodalmak a Salk-szérum körül

Washington, (UP). Az amerikai kormány rendeletet adott ki, amely azonnali hatállyal megtiltja a Salk-féle gyermekbénulás elleni szérum gyártását a berkeleyi laboratóriumokban. A tiltó rendelkezésnek az az oka, hogy hat gyermek paralizist kapott közvetlenül azután, hogy az ezen laboratóriumban gyártott szérummal beoltották őket. A tiltó rendelet kiadása előtt megvizsgálták a megbetegedett gyermekeket. A rendeletet közzétette az Egyesült Államok összes államaival és megtiltották az ebből a laboratóriumból származó szérumok további szétosztását.

Ugyanakkor a kormány jóváhagyta további tízmillió szérumadag kiosztását, amely ötmillió gyermek beoltására elegendő.

Washington, (UP). — Dr. Leonard Shill állami főorvos ismételtén kijelentette, hogy az amerikai kormánynak teljes bizalma van a dr. Salk-féle szérum iránt. Az amerikai kormányt ebben a véleményében nem befolyásolja az, hogy a berkeleyi laboratóriumban készült szérum terjesztését kénytelen volt betiltatni. Dr. Jonas Salk a szérum feltalálója kijelentette, hogy a hat gyermek-

nek a szérum által történt megfertőzése a készítmény összeállításában bekövetkezett hibák következménye.

Csökken a bankjegyforgalom

A Bank of Israel közli: A bankjegyforgalom az elmúlt héten 2 millió 571 ezer 226 fonttal, 177 millió 029 ezer 579 fontra csökkent. Külföldi valutában a csökkenés valamivel többet tett ki 2 millió fontnál, kincstári váltókban pedig 2 millió 070 ezer volt a csökkenés. A bank aranytartalékában nem állott be változás.

Tel-Aviv város közönete a HOH-nak

a magyarszámú olék között kifejtett héber nyelvterjesztési munkájáért.

Tel-Aviv város nyelvterjesztő osztálya a HOH-nak a magyarszámú olék között kifejtett héber nyelvterjesztő munkájá elismeréséért a következő köszönő levelet küldte:

A Hitachdut Olék Hungária vezetőségének ezennel fejezzük ki legőszintűbb hálánkat, azért a egyszerű segítőköszönetért, amelyet a héber kurzusokkal nekünk nyújtottak. Mi a kulturális tevékenységünkben az ország építés jelentős mozzanatát látjuk.

Ezzel egyidejűleg külön meg kell dicsérni Gross Eliezer kiváló tanárunk odaadását a munka iránt, a gondoskodását a kurzusok megtartása és kiszélesítése érdekében, olyannyira, hogy a folyó évben megdupláztatta az Olék Hungária sorából kikerült tanítványok számát. Dicséretet érdemelnek mind azok, akik segítőkészséget nyújtottak a fontos munkához és elsősorban Gross tanár, aki a nyelv- és héber kurzusok terjesztése terén csodákat művelt a magyar zsidóság körében.

Köszönjük neki és a HOH vezetőségének.
J. Halaf
Igazgató-tanfolyóelő

Kereskedelmi egyezmény Kína és Egyiptom között

Csu En Lai és Nasser tárgyalásai

Dzsakarta, (UP). Egyiptom és a kommunista Kína kereskedelmi egyezményt írtak alá, amely szerint Egyiptom gyapotot szállít Kínának. Csu En Lai kínai miniszterelnök 45 percig tartó megbeszélést folytatott Nasser egyiptomi miniszterelnökkel. A megbeszélésen alighanem arról tárgyaltak, hogy

Egyiptom elismerje a kommunista Kínát. Résztvett a tárgyaláson Egyiptom indiai nagykövete is. Lehetségesnek tartják, hogy az egyiptomi küldöttség néhány tagja látogatást tesz Kínában, hogy részletesebben tárgyaljon a kereskedelmi egyezmény végrehajtásáról.

Németország május 5-ikén visszakapja a függetlenségét

London, (UP). Harold MacMillan angol külügyminiszter tegnap az angol alsó házban kijelentette, hogy a london-párisi egyezmény értelmében Nyugatnémetország május 5-ikén visszakapja függetlenségét. Németországnak joga lesz közvetlen módon kapcsolatba lépnie a Szovjetunióval az ország két részének egyesítése tárgyában. A külügyminiszter azon reményének adott kifejezést, hogy Németország továbbra is szövetségesének fogja te-

kinteni Angliát és ebben a kérdésben is tanácskozni fog vele.

Politikai szakértők véleménye szerint feltételezhető, hogy Németország igyekszik fog kapcsolatot teremteni a Szovjetunióval az ausztriai tárgyalások sikere után. A Londonban tartózkodó nyugati politikusok azt hiszik, hogy a Szovjetunióval tervezett tárgyalásokat a nyugati nagyhatalmak júliusban fogják megtartani Stockholm-ban vagy Lausanneban.

A Függetlenségi Nap az országban

Haifa, (Az Új Kelet tudósítójától). — 1500 főnyi ifjúsági csoport zenés tancos parádája volt a haifai függetlenségi nap főeseménye. Tízszáz szegélyezték a Herzl utcát, ahol a hűvös tavaszi délután verőfényében egymást követték a kozák, orosz, témáni és chaszid táncalukok, ifjúsági zenekarok, a tivoni, kirjati amali, kibuc rámat jochánáni és helyi tancos együttesek. A mintaszerűen rendezett másfélórás felvonulás, ragyogó színek technicolorja, felemelő látvány volt. A felvonulás után a tömeg a késő esti órákig roptatta a hórát a Herzl utcán.

Ugyancsak kitűnően sikerült a benulásos gyermekek délelőtti hajókirándulása is, amelyet a haditengerészeti parancsnoksága és az Ilensil együttesen rendeztek meg és amelyen 120 beteg gyermek vett részt. A délelőtti zápor ellenére a Gán Hámben programszerűen foly le a hivatalos fogadtatás, amelyen megjelent a konzulátusi kar, az Angliából érkezett Wizo-vendégek és számos egyházi, katonai, polgári és kisebbségi előkelőség.

BEER-SEVA

A kora hajnali óráktól látogatók ezrei érkeztek a Negev minden pontjáról, hogy szemtanúi legyenek a katonai parádának Beer-Séván. Az innapi tribünön Dov Jozsef fejlesztésügyi miniszter, J. Vardimon, a déli kerület kormányzója, D. Tuviáhu polgármester és a déli kerület katonai parancsnoka foglaltak helyet nagyszámú más közéleti személyiség élén.

A parádét motoros osztagok nyitották meg, amelyeket a tüzérseg követett. Ezután következett a gyalogság, a hadsereg zenekara, a női tisztképző tagjai, a Gáná, a Náhál, a női gya-

— Új utak a határmentén.

A közmunkahivatal az utóbbi időben több bekötő út építését fejezte be, amelyek összeköttetést teremtenek a határmenti falvak és az országutak között. Így 3 kilométeres utat építettek Achituvig. A lehavot-avival négykilométeres utat Magalig hosszabbították meg. Egykilométeres bekötőutat építettek Chanell mosávig és befejezték a Kfar Jávetzba vezető három kilométeres utat. Ugyancsak befejezték a Porába és Ezrielebe vezető 2, illetve 1 kilométeres útelágazásokat. Végül pedig 700 méter hosszú aszfaltutat építettek, amely a Natanja-bét-Hdi országutat összeköti a natanjai vasútállomással.

W.H. Robert PRESENTS

VOLI GEILER
ES
WALTER MORATH
A SVAJCI
KABARÉSZINPAD
MA, Április 28. Tel-Aviv „Oheh”
Április 29. CHOLON
Április 30. TEL-AVIV, ZOA,
6.45, 9.15.
Május 1. RAMAT-GAN,
„Ordeh”
Május 2. NATANJA, „Eszer”
Május 3. HAIFA, „May”
Május 4. TEL-AVIV, ZOA, 8.30
Május 5. JERUZSALEM.
YMCA
Május 6. KIRJAT MOTZKIN

Ausztria felszabadulásának évfordulója

Bécs, (UP). Ausztria tegnap ünnepelte a náciuralom alól való felszabadulás tizedik évfordulóját. Julius Raab kancellár ünnepi beszédében az Ausztriával való békekötést sürgette, valamint azt, hogy a szövetséges csapatok legkésőbb novemberig hagyják el Ausztria területét.

A kancellár el követelte az osztrák parlamenttől hogy nyilvánítsa Ausztriát semlegesnek a két nagy hatalmi csoport között és hogy „kérjünk a négy nagyhatalomtól biztosítékokat semlegességünkre és területi sérthetlenségünkre”. Raab a továbbiakban ismertette a moszkvai tárgyalások menetét.

Rokoszovszky szemrehányásai

Páris, (UP). Constantin Rokoszovszky marsall, Lengyelország felszabadítója és jelenlegi hadügyminisztere a Le Monde-nak adott nyilatkozatában azt állította, hogy „igyekezett megakadályozni Bur-Komorovszky tábornok aljas varsói lázadását 1944 augusztusában.” Rokoszovszky azt állította, hogy figyelmeztette Burt arra, hogy a Vörös Hadsereg nem ért egyet a lázadás terveivel. Bur-Komorovszky nem is válaszolt az ebben a kérdésben hozzáfűzött jegyzékre.

Visszatértitett őrhajó

Berlin, (UP). A kelet-német hatóságok visszatérítették egy nyugat-berlini vámpatrulhajót, amelyet az elmúlt héten fegyveres erővel ragadtak el. Az őrhajót egy motorosónakról átlopó kommunista osztag kobozta el és egyben magával vitte a hajó négytagú legénységét. Berlin három nyugati városparancsnokának erőles tiltakozása után a kommunisták jó állapotban térítették vissza a patrulhajót és egyben visszaszolgáltatták annak személyzetét.

—A Devecseri-házaspár aranylakadalmá.

A Svájcban élő Devecseri Emil mérnök és felesége Szidónia nemrégiben ünnepelték házasságuk 50-ik évfordulóját. Devecseri Emil, aki Románia egyik legkiválóbb mérnöke volt, a bergeni-belseni csoporthoz érkezett Svájcba, ahol azóta is él. Lányja, dr. Weissné Devecseri Anci és fia, Devecseri László mérnök Izraelben élnek. Devecseri Emil az ismert lapzerkesztőnek és íróknak, Devecseri Ignácnak volt a fia és a század elején került Budapestre Erdélybe, ahol előbb Desein, majd Kolozsváron nyitott irodát. Az ő nevéhez fűződik a kolozsvári Dermatágyár, az egyetemi klinika épületei, valamint a vasúti javítóműhelyek építése. A zsidó kórház is az ő tervén alapján készült. Mindig tevékeny részt vett a zsidó közéletben.